NATURA ŞI OMUL

Anul III • Nr. 12 • februarie 2002 • 8 pagini • Publicaţie editată de Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

"CRED ÎN CAPACITATEA ŞI PASIUNEA ELEVILOR"

Interviu cu prof. Rodica Rizea, catedra de biologie a Colegiului Naţional "I.L. Caragiale" Ploieşti

- Se ştie că programa şcolară prevede un număr de ore şi un anumit volum de cunoştinţe, care sunt însuţite de elevi în cadrul orelor de curs. Dar tot atât de cunoscut este şi faptul că învăţarea nu mai poate fi realizată astăzi exclusiv în spaţiul tradiţional şcolar. Vă preocupă această extindere a activităţii didactice?

- Noul curriculum de biologie asigură condiţiile pentru ca fiecare elev să-şi dezvolte o personalitate autonomă şi creativă, demersul didactic fiind centrat pe elev, accentul trecând de la cunoscuta sintagmă CE învaţă, la DE CE şi CU CE rezultate. În acest sens, am urmărit utilizarea competenţelor propuse de programă în cadrul unui învăţământ activ, completarea cunoştinţelor prin activităţi extraşcolare cu un larg evantai instructiv-educativ. Astfel, în scopul orientării elevilor spre activităţi de investigare a fenomenelor şi proceselor desfăşurate în organismele vii şi în natură, am stabilit programul de documentare în domeniul biologiei prin studierea lucrărilor de specialitae din dotarea bibliotecii şcolii, a materialelor de pe internet, prin excursii în natură, vizite la muzee şi expoziţii etc., care oferă elevilor nu numai un loc de învăţare, cercetare şi documentare, dar şi un suport real de educaţie permanentă.

urmare în pagina 3

• *Ienupărul*
• Utilizarea plantelor medicinale
pagina 2

• Horoscopul insectelor
• Păianjenii - atac şi apărare
pag. 4-5

• MUNTELE ÎN POEZIA ROMÂNEASCĂ
• NATURA & FILATELIA
pagina 7

ROMTELECOM

https://biblioteca-digitala.ro

Ienupărul
Juniperus communis

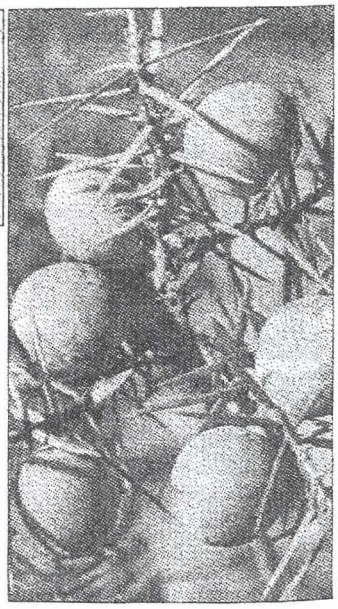

Ienupărul (Juniperus communis) este un arbust asemănător cu bradul, înalt de 1-2m, ce creşte în regiunile muntoase, izolat sau în pâlcuri. Are frunze liniare, ascuţite la vârf, înţepătoare, lungi de 1-5cm şi late de 1-2mm, aşezate câte 3 la un loc. El înfloreşte în lunile aprilie-mai. Fructele nu se coc până toamna, rămânând vrezi peste iarnă. Se coc abia în anul următor, toamna, când capătă o culoare negricioasă-albăstruie. Din acest motiv, întâlnim pe acelaşi arbust fructe verzi din primul an şi albastru-mov din al doilea an. În judeţul nostru îl întâlnim în Munţii Ciucaş, Clăbucet.

De la ienupăr se recoltează fructele, începând cu luna octombrie, şi poate ţine, dacă timpul permite, toată iarna. Fructele sunt dulci, cu un parfum deosebit. Ele nu-şi pierd proprietăţile curative, nici pe cele mai cumplite geruri, datorită uleiului volatil ce este ca un antigel natural. Fructele constituie un medicament pentru cel puţin 100 de boli. Recoltarea fructelor se face începând din luna octombrie şi se pot recolta şi iarna. Ele se adună scuturând sau lovind ramurile, dar nu prea puternic deoarece pe lângă cele coapte se pot desprinde şi cele crude.

Uscarea se face pe cale naturală, pentru că fructele conţin puţină apă. Din cca. 2 kg de fructe proaspete se obţin 1 kg de fructe uscate.

Recomandări de utilizare:

Ca diuretic, antiseptic (reumatism, gută) poate fi asociat cu frunze de mesteacăn.

Expectorant - (bronşite acute şi cronice) uşurează tusea

Stomahic - (dispepsiile de fermentaţie) aerofagie, anorexie.

Depurativ - (pentru curăţirea sângelui se recomandă primăvara o cură de fructe de ienupăr (10-20 de boabe) la un litru de apă.

Extern - frecţii cu ulei de ienupăr în amestec cu spirt în proporţie de 1g ulei la 100 ml. Spirt (calmează durerile, reumatism, lumbago). Medicina populară îl recomandă în modul următor: boabe de ienupăr culese toamna se usucă şi se păstrează în cutii de lemn sau de carton. O mână de boabe se zdrobesc, se fierb într-un litru de apă şi se bea 5-6 păhăruţe pe zi.

Cu alifia de ienupăr se ung părţile umflate ale corpului.

Corina IORDAN

Utilizarea plantelor medicinale

Infuzia (ceaiul)

Într-o ceaşcă de ceai (cca. 250 ml) cu apă clocotită, se pune o linguriţă cu vârf fin florile, tulpinile sau frunzele plantei, tăiate mărunt.

Se lasă vasul acoperit, 1-5 minute, apoi se strecoară şi se bea neîndulcit, cu înghiţituri mici.

Muşeţelul, teiul, busuiocul, menta - numai infuzie - altfel dispar uleiurile volatile.

Decoctul

Planta se pune în apă rece şi se fierbe un anumit timp (10 min.). De obicei se folosesc 1-2 linguriţe de plantă mărunţită, peste care se toarnă 250-300 ml de apă rece pentru frunze şi tulpini. Cojile tari sau rădăcinile se fierb 30min. După fierbere, deoarece o parte din apă se evaporă, decoctul se strecoară şi se completează cu apă fiartă, cam 250 ml. Metoda este destul de rar folosită, pentru anumite rădăcini şi coji.

Maceraţia, maceratul

Rădăcinile de obligeană sau tătăneasă (plămădeală la rece), frunzele de vâsc se folosesc numai prin maceraţie.

Cantitatea de una-două linguriţe cu plantă mărunţită se pune pentru 10-12 ore într-o ceaşcă cu apă rece.

Apoi conţinutul se încălzeşte, se strecoară şi se consumă (de obicei neîndulcit.

https://biblioteca-digitala.ro

"CRED ÎN CAPACITATEA ŞI PASIUNEA ELEVILOR"

Interviu cu prof. Rodica Rizea, catedra de biologie a Colegiului Naţional "I.L. Caragiale" Ploieşti

continuare din pag.1

- În această relaţie, Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova nu este numai un punct de atracţie cultural - ştiinţifică pentru diferite categorii de public. El este mult mai mult. Este ŞCOALA (o altă şcoală), prin care ştiinţele biologice capătă noi dimensiuni, atât în domeniul cunoaşterii, al determinărilor ştiinţifice, cât şi al frumosului, care încarcă pozitiv simţurile. Cum consideraţi această ofertă de parteneriat în perspectiva unui învăţământ alternativ?

- Într-adevăr, Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova, cum spunea şi doamna directoare a acestei instituţii, profesor doctor Emilia Iancu, la lucrările unui simpozion, este "şcoala unei singure materii", unde atât elevul cât şi profesorul au numai de câştigat. muzeul, prin toate exponatele sale, are un rol esenţial în educaţia permanentă a elevului, în acoperirea conţinuturilor şi metodologiei educaţionale, în informare, documentare sau cercetare. Colaborarea dintre Catedra de Biologie a Colegiului Naţional " I.L. Caragiale" şi Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova a fost şi va fi permanentă şi fructuoasă, determinată nu numai de pasiunea comună pentru biologie, ci şi de colaborarea cu specialiştii care activează în cadrul acestei instituţii. Pentru formarea noţiunilor biologice, pentru a veni în contact direct cu acestea, elevii noştri au participat la diferite activităţi ale muzeului, printre care amintim:

- Simpozionul Naţional Interdisciplinar "Natura şi omul".
- Vizitarea unor expoziţii temporare: Colecţia antropologică "Francisc Rainer", "Piatră, energie, sănătate", "Cochilii şi valve", Expoziţia de reptile vii, "Concert în pădure".

Valorificarea educativă a acestui lăcaş de cultură este deosebită, drept pentru care în proiectele catedrei de biologie am inclus, în acest an şcolar, activităţi flexibile, realiste, pornind învăţământul formal şi nonformal, perfecţionarea cadrelor didactice, incluzând ca partener de spăecialitate muzeul, în scopul realizării unor teme de cercetare, al desfăşurării unor lecţii de anatomie a omului, de protecţie a mediului, ore de dirigenţie cu teme sanitare, activităţi de organizare a timpului liber al elevului etc. În acest fel, putem utiliza componentele programei şcolare în cadrul unui învăţământ activ, modular, bazat pe abordări interdisciplinare şi transcurriculare, eficiente, de stabilitate şi profesionalism.

- Consideraţi acest mod interactiv de cooperare capabil să antreneze tot mai frecvent elevii, creându-se astfel oportunitatea de a-şi proba aptitudinile?

- Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova desfăşoară numeroase activităţi cultural-ştiinţifice de anvergură, la care participă personalităţi din diverse domenii, cadre didactice şi elevi. La Simpozionul Naţional Interdisciplinar "Natura şi omul", în secţiunea de antropologie am prezentat comunicarea "Trichineloza - boală parazitară la om şi animale", participare care m-a onorat, prin faptul că am cunoscut preocupările ştiinţifice ale unor mari personalităţi din domeniul biologiei umane, dar m-a şi stimulat pentru noi proiecte de cercetare. Sigur, în viitor vor fi antrenaţi mai mulţi elevi, în vederea prezentării unor lucrări la un asemenea nivel. Cred în capacitatea şi resursele acestora, în pasiunea lor, după cum cred că şansa elevului înseamnă, totodată, şi sprijinul muzeului în îndrumarea lor, alături de noi, cadrele didactice.

Varvara POPOVICI

Editura BIOEDIT

Execută la comandă:

- pliante;
- cataloage;
- cărţi de vizită;
- imprimate fără regim special;
- foi cu antet;
- calendare;
- broşuri;
- diplome etc.

Lucrările pot fi executate în una, două, trei sau patru culori. La cerere, se pot executa şi alte lucrări de tipărire conform doleanţelor clientului. Apelând la serviciile instituţiei noastre, economisiţi o parte din preţul comenzii:

NU SE APLICĂ T.V.A.!

https://biblioteca-digitala.ro

Peştele luptător

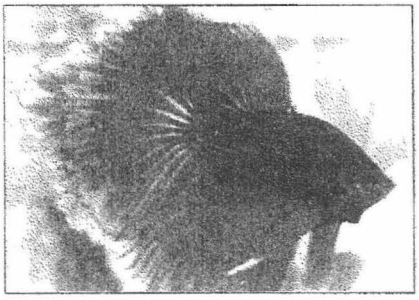

Betta splendes este un peşte mic, de 6-7 cm lungime, care trăieşte în Vietnam, Thailanda, Malaysia, unde populează canalele şi lacurile acoperite cu lotuşi. Numele de "luptător" se datorează faptului că doi masculi nu se tolerează în acelaşi acvariu şi se luptă până când unul dintre ei moare.

Însuşirea de luptători a acestor peşti este folosită şi chiar aprobată de localnici în Vietnam şi Thailianda, care îşi petrec ore întregi în ceainării nu chiar pe străzi, asistând la lupte şi încurajând zgomotos peştele preferat pe care mizează. Masculii au un colorit splendid, negru-roşu, verde-banan, albastru sau roşu închis, precum şi diverse combinaţii ale acestor culori.

Înainte de luptă ei stau separaţi, plasaţi câte unul în acvarii mici, alăturate, astfel încât să se vadă şi să se îndârjească. Fiind uşor excitabili, ei se îndreaptă cu sălbăticie unul în direcţia celuilalt, iar coloritul li se intensifică, îmbracă "zale" de război.

Văzându-se reciproc, dar fiind izolaţi, combatanţii se reped în peretele de sticlă al acvariului. Bazinele se acoperă cu câte o năframă de mătase, pentru ca peştii să se odihnească. Pentru luptă, cei doi adversari, înfuriaţi la maxim, sunt plasaţi în acelaşi acvariu.

În primul moment, asemeni sportivilor, peştii se observă unul pe altul, rotindu-se în apă sub privirea încordată a spectatorilor.

Instinctul combativ pune însă neîntârziat stăpânire pe ei şi se aruncă unul asupra celuilalt, uneori cel mai tare rupînd şiruri întregi de solzi de pe cel mai slab sau mai puţin precaut. Lupta durează câteva minute, timp suficient ca peştii să se rănească reciproc; peştele grav rănit răspunde aprig atacului, dar forţa îi scade treptat şi, în final, neputincios, părăseşte lupta. Care este cauza luptei? Este vorba de un fenomen legat de alegerea partenerei, de menţinerea şi perpetuarea speciei.

Masculii se luptă pentru femelă. Din aceste lupte va ieşi învingător cel mai tare, care va fi genitorul generaţiei viitoare.

Este o selecţie naturală, care se desfăşoară în apele din SE Asiei, partenerul învins găsindu-şi refugiul în vegetaţia luxuriantă submersă.

Betta splendes este un peşte ornamental apreciat, deosebit de frumos,

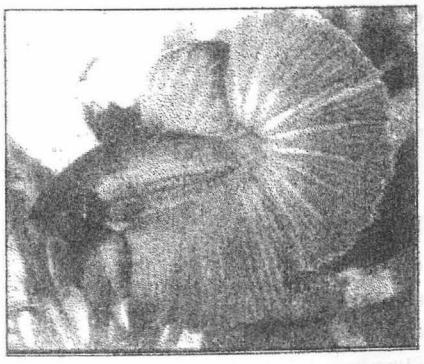

cu o biologie interesantă, care se reproduce relativ uşor în acvariu, de aceea poate fi recomandat şi amatorilor cu puţină experienţă.

Georgeta GOLIŞESCHI

Horoscopul insectelor

FLUTURELE

1-28 februarie

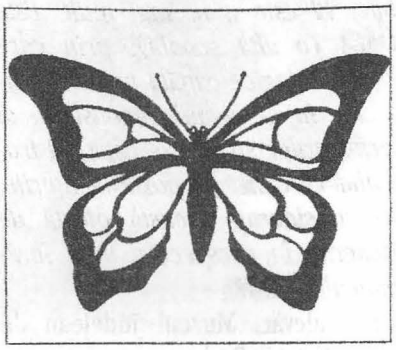

Sunt oameni "de lume" prin excelenţă. Curioşi, iubitori de călătorii şi de orice este nou, au o inteligenţă ascuţită şi nu suportă monotonia. De aceea, nu vor fi înclinaţi niciodată spre munca de birou. Electici şi greu influenţabili, cu o natură dublă foarte greu de cunoscut. Aparent volubili şi superficiali sunt, de fapt, poetici şi sentimentali, trăiesc într-o lume interioară dominată de visuri şi fantezii. Au un real talent pentru desen şi sculptură. În dragoste sunt mereu în căutarea absolutului spiritual şi îşi idealizează partenerul. De aceea ei vor face parte mereu din categoria marilor dezamăgiţi.

Puncte sensibile: Singurul pericol pentru sănătatea acestui semn îl reprezintă gripa. Atenţie la articulaţii, mâini şi picioare.

Culoarea norocoasă: Portocaliu

Ziua norocoasă: Sâmbăta

Partenerul ideal: Furnica (1-31dec.)

https://biblioteca-digitala.ro

Păianjenii - atac şi apărare

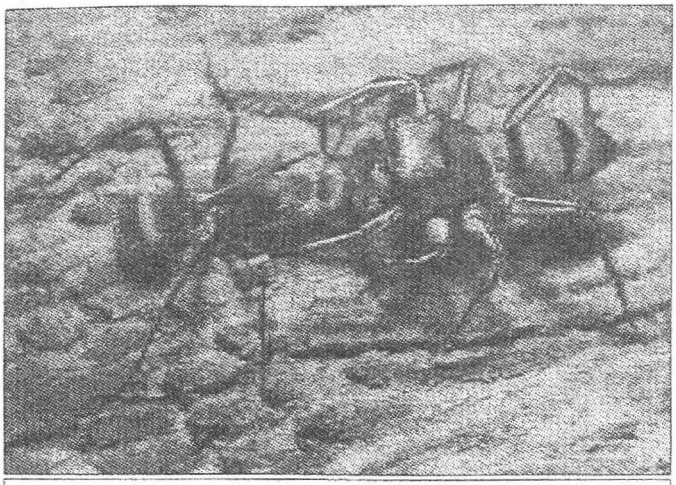

Păianjenul - săritor - Cosmophasis sp. din Fam. Salticidae

Păianjenii fac parte din Clasa Arachnida, de aceea se mai numesc şi arahnide.

Se estimează că există aproximativ 30000 specii clasificate în 84 familii întâlnite pretutindeni, fiind un exemplu în "regatul animalelor" în privinţa producerii de mătase şi a metodelor de apărare şi vânătoare.

Mătasea produsă de păianjeni are calităţi deosebite, fiind folosită pentru prinderea prăzii şi pentru depunerea pontei (ouălor).

Păianjenul este deosebit de răbdător atunci când vânează. Îşi ţese plasa şi stă foarte mult la pândă, până când prada se prinde în capcană:

Păianjenul-lup - Lycosa godeffroyi - care se întâlneşte în Australia, construieşte un tunel mătăsos la nivelul solului unde stă la pândă şi vânează alte insecte.

Păianjenul de apă - Argyroneta aquatica - este adaptat la viaţa acvatică, îşi ţese un clopot de mătase agăţat de plantele de sub apă şi îşi aduce aer de la suprafaţa apei cu ajutorul corpului său păros. Stă cu partea anterioară în afara clopotului şi prinde crustacee, larve, viermi.

Păianjenul - crab este capabil să-şi schimbe coloritul pentru a se confunda cu mediul în care trăieşte şi astfel surprinde insectele care vizitează florile.

Ţesuturile interne ale prăzii sunt înmuiate, dizolvate, filtrate şi absorbite de păianjenul-crab prin două orificii realizate cu ajutorul chelicerelor fără să distrugă învelişul chitinos al acesteia.

Păianjenul - săritor - Cosmophasis sp.- are aspectul unei furnici-lucrătoare şi îşi face apariţia surprinzîndu-le şi fiind ocolit de păsări.

Păianjenul - râs - din Familia Oxyopidae - este foarte răspândit în zonele calde şi s-a specializat în vânarea insectelor din vegetaţia respectivă. Îşi petrece mult timp stînd nemişcat pe frunze şi reacţionează imediat la prezenţa eventualei prăzi, sărind iute de pe o frunză pe alta.

Femelele păianjenilor au o grijă deosebită pentru pontă (ouă) şi pui.

La speciile Familiei Pisauridae, femelele îşi păzesc ponta şi puii şi uneori transportă ponta într-o pungă de mătase prinsă de abdomen sau de chelicere.

Conform legilor naturii, păianjenii nu sunt numai prădători, ci la rândul lor pradă pentru mamifere, păsări, reptile, amfibieni, furnici, gândaci (gândacul-asasin), călugăriţe, viespi parazite.

Chiar şi ciupercile se pot dezvolta pe aceşti păianjeni sau în interiorul lor.

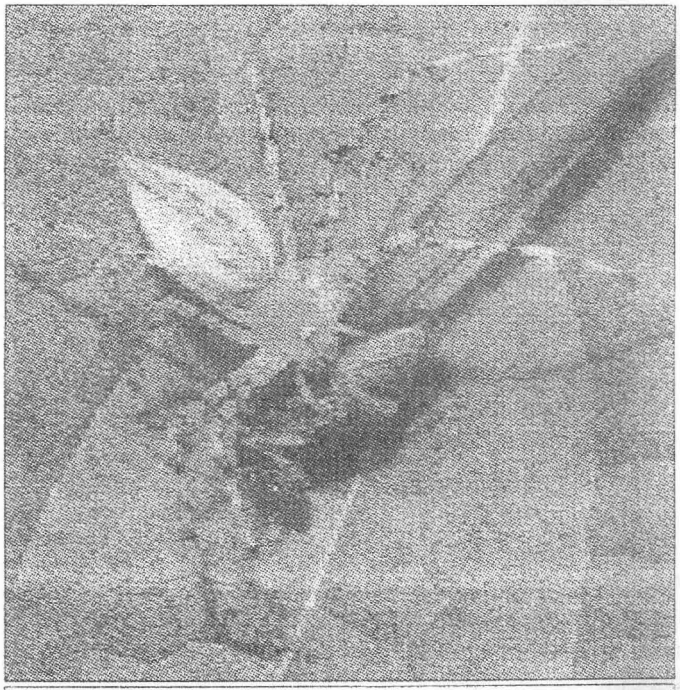

Păianjenul - râs din Fam. Oxyopidae

Păianjenul - sferă - Araneus angulatus - îşi construieşte pânza în spaţiile dintre roci şi vegetaţie, de obicei în drumul insectelor, iar substanţa adezivă a ţesăturii ajută la reţinerea acestora.

Ecaterina ŞERBAN

https://biblioteca-digitala.ro

Paznicul recifelor de corali

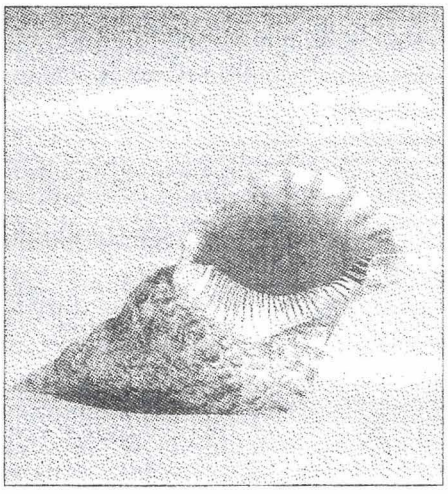

O minune a naturii o reprezintă recifele de corali, care formează adevărate lanţuri muntoase în apele din zonele de ţărm ale mărilor calde. Aceste zone sunt populate de o serie de gasteropode carnivore şi anume Charonia tritonis, care poate fi numit şi "paznicul recifelor de corali". Din anul 1962, autorităţile australiene au fost sesizate de distrugerea masivă a circa 120 recife, fără o cauză naturală sau umană (cutremur puternic sau experienţe anatomice). Oamenii de ştiinţă au sesizat că vina o poartă o specie de stea de mare, Acanthaster planeii, ai cărei indivizi destul de viguroşi (50-70 ani) se fixează de recif, îşi întorc stomacul pe dos ca pe o mănuşă, învăluind polipii coralieri pe care apoi îi digeră. Această stea de mare are o prolificitate foarte ridicată, fiecare individ putînd depune în medie 200 milioane de ouă pe an şi dispunînd de o crescută putere de regenerare - fiecare din cele 15-17 braţe ale stelei dînd naştere unui nou organism. Fenomenul apărut este rezultatul unui dezechilibru produs în viaţa armonioasă a organismelor din recif. Singurul duşman al acestei stele de mare este melcul carnivor Charonia tritonis. Cochiliile sale frumoase cu irizaţii au atras atenţia vizitatorilor tot mai numeroşi după 1950, iar dezvoltarea turismului a dus la rărirea exemplarelor de melci şi ca urmare la dezvoltarea excesivă a stelelor de mare. În 1958 s-au comercializat mai bine de 1 milion cochilii de Charonia. Iată cum intervenţia omului, aparent de mică importanţă pentru organismele din recif a periclitat totuşi viaţa acestora. În Australia - Charonia a fost declarat monument al naturii şi s-au luat măsuri pentru ocrotirea recifelor- aceşti meşteri constructori ai naturii.

Corina MIHAI

"Cureluşele" otrăvitoare

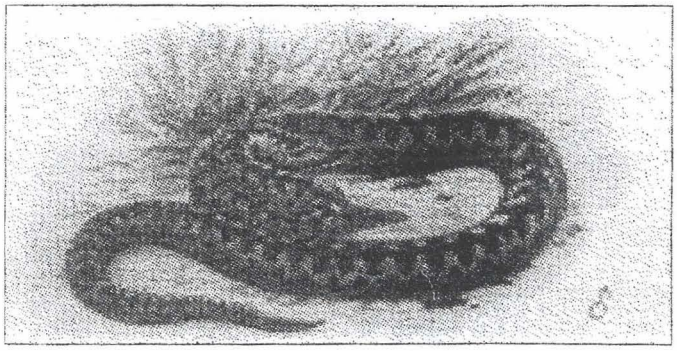

O şesime din totalul şerpilor, aproximativ 400 specii, sunt veninoşi. Dintre aceştia mulţi trăiesc în America şi Australia. În România nu se întâlnesc decât trei specii de şerpi veninoşi - vipera cu cruce (Vipera berus), vipera cu corn (Vipera ammodytes) şi vipera mediteraneană (Vipera ursinii). Şerpii veninoşi au o pereche de dinţi veninoşi canaliculaţi. Prin apăsarea glandei veninoase otrava este împinsă în canalul dintelui ca într-o seringă. Veninul este un lichid limpede, vâscos, gălbui ori verzui şi fără miros. Tratat cu alcool precipită. Conţine apă, săruri minerale, albumine şi un principiu activ care nu coagulează nici la 100 grade Celsius. Substanţa activă din veninul de viperă se numeşte viperină, iar cea din veninul de crotal (Crotalus), crotalină. Din punct de vedere al efectelor fiziologice, veninul poate cuprinde două categorii de toxine: neurotoxine care acţionează asupra sistemului nervos central şi hemotoxine care influenţează aparatul circulator. La şerpii proteroglifi - cu dinţi ascuţiţi, şenţuiţi, situaţi anterior - cum ar fi cobra, predomină substanţele neurotoxice, iar la şerpii veninoşi propriu-zişi (solenoglifi), ca vipera şi crotalul, substanţele hemotoxice. Contra muşcăturilor de şarpe, omul dispune de mijloace specifice de apărare: serurile antitoxice, aşa numitul ser calmette, preparat din sângele animalelor cărora, inoculîndu-li-se progresiv venin, au fabricat anticorpi. La ora actuală există un ser polivalent, folosit împotriva ambelor tipuri de venin. Veninul ucigaş a devenit astăzi un medicament valoros. Cercetările din ultimele trei decenii au scos în evidenţă acţiunea analgezică (calmantă) a veninului de cobră, ceea ce a dus la introducerea lui în ameliorarea marilor dureri ale canceroşilor.

Maria NEAGU

https://biblioteca-digitala.ro

MUNTELE ÎN POEZIA ROMÂNEASCĂ

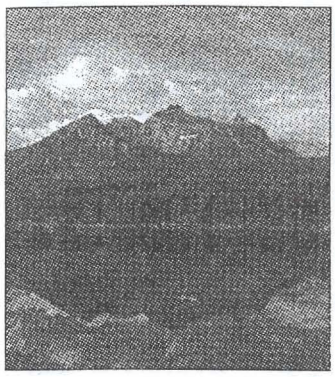

"Marea invită şi la îndrăzneală dar... foarte mult la reverie şi vis. Muntele, dimpotrivă, la cugetare şi faptă."

Tudor Vianu

Primii poeţi ai munţilor au fost păstorii: Poezii de dragoste şi dor, dar şi de tristeţe şi jale. "Mioriţa" este simbolul poeziei noastre populare dar şi al poeziei de munte. Ea a fost culeasă întâia dată de Alecu Russo şi apoi publicată de Vasile Alecsandri.

Că la nunta mea
Au căzut o stea
Soarele şi luna
Mi-au ţinut cununa
Brazi şi pătlinaşi
I-am avut nuntaşi
Preoţi, MUNŢII MARI
Paseri lăutari
Păsărele mii
Şi stele făclii

VASILE ALECSANDRI:

Bradul, în ciuda capriciilor naturii, a apelor gerului şi fără să-i pese de corbii negri, îşi păstrează eterna tinereţe:

În zadar îmi pui povară
De zăpadă şi de ghiaţă
Fie iarnă fie vară
Eu păstrez a mea verdeaţă
(BRADUL)

C. ARICESCU - aduce elogiul munţilor în: *"O preumblare prin munţi"* (1872):

Veniţi, veniţi la munte
să vă regeneraţi
În faţa ăstui templu
devin buni şi cei stricaţi
Şi orbii văd lumina şi
liberi sunt cei sclavi
Şi sănătoşi bolnavii şi
tari se fac cei slabi.

George COŞBUC: *"Noapte pe Caraiman"*

E seară pe culme şi nu-i
Se întunecă încet Caraimanul
cum nu-l mai văzui,
Stau neguri pe Jepi, pe Furnica,
Şi neguri pe Vârful cu Dor,
Se lasă din umedul nor
Tăcerea şi noaptea şi frica
Pe culmile lor.

(Va urma)

Ileana CRĂCIUN

NATURA & FILATELIA

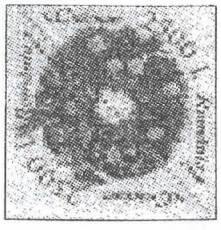

La data de 5 noiembrie 2001 a fost pusă în circulaţie la Bucureşti o emisiune deosebită, formată din două mărci poş-tale, dantelate, tipărite la 4 culori, având dimensiunile 2 x 39/56+56/39 x 2 mm. Emisiunea marchează cea de-a doua mare sărbătoare a creştinătăţii din an - **Crăciunul**. Imaginea simbolică a sărbătorilor de iarnă, coroniţa de brad împodobită tradiţional, este astfel perforată încât rezultă două mărci poştale triunghiulare, premieră în filatelia românească actuală. Valoarea unei mărci este de 2.500 lei. Machetator- Simona Bucan.

La 23 noiembrie anul 2001 a fost emisă de către Poşta Română o serie intitulată **HOROSCOP** (I). Acestă primă parte a seriei este formată din 6 mărci poştale cu dimensiunea de 42 x 27 mm, tipărite în policromie şi reprezintă următoarele zodii:

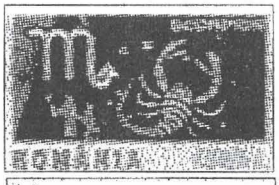

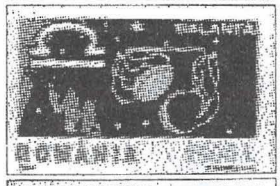

- **scorpion** *e* -(24.X-22.XI) - valoarea 1.500 lei;
- **balanţă** *d* - (24.IX-23.X) - 2.500 lei;
- **capricorn** *g* - (22.XII-20.I) - 5.500 lei;
- **peşti** *i* - (20.II-20.III) - 9.000 lei;
- **vărsător** *h* - (21.I-19.II) - 13.500 lei;
- **săgetător** *f* -(23.XI-21.XII) - 16.500 lei.

Mărcile au fost machetate de arhitect N. Nobilescu şi executate la Fabrica de Timbre Bucureşti.

Gabriel STOIAN

https://biblioteca-digitala.ro

Grădina - un colţ de Rai

Oamenii au fost mereu dornici să aibă pe Pământ un colţ de Rai. Grădina este o imagine a sufletului, un tainic vis devenit realitate prin lucrarea mâinilor şi a naturii. Ca şi trupul, sufletul nostru se hrăneşte cu roadele ei.

Priviţi o floare: ea vorbeşte prin culorile, forma şi parfumul ei, astfel încât starea noastră interioară se transformă, o pace se aşterne peste suflet; se deschide şi el ca o floare, pentru a oferi iubirea sa.

GRĂDINI DIN GRECIA

La început, grădinile greceşti aveau un scop utilitar (erau cultivate cu peri, smochini, rodii, legume şi viţă de vie); cu timpul, compoziţia lor este tot mai mult legată de concepţii religioase, mitologice, devenind grădini sacre unde se desfăşurau ceremoniile rituale în cinstea deferitelor zeităţi, reprezentante ale naturii: Adonys, Dyonysos, Aphrodita, Apollo etc.

Spre deosebire de grădinile Orientului, care ocupau întinderi mari, în Grecia erau situate mai mult în jurul castelelor, palestrelor, academiilor, templelor şi gimnaziilor. Grădinile greceşti reflectau, prin compoziţia lor, rigoarea spiritului antic, intelectualizat, concretizat în afară de construcţiile arhitectonice amintite prin celebre statui şi coloane, elemente ce vor fi reluate mai târziu de romani, iar apoi introduse şi în grădinile occidentale.

Ca decor vegetal erau utilizaţi: dafinii, laurii, plopii, chiparoşii, sălciile plângătoare, ulmii, cedrii, măslinii şi trandafirul totdeauna nelipsit.

Grădinile greceşti formau mediul încadrant pentru temple, teatre, gimnazii, terenuri sportive, nefiind trasate după rigoarea geometrică a celor din Persia şi Egipt; spaţiile verzi elene imitau oarecum natura înconjurătoare şi aveau un aspect peisager.

Datorită formelor mai democratice de conducere, în Grecia s-au amenajat pieţe publice, "agora", în care se aflau principalele instituţii de artă şi cultură şi unde se ţineau adunările populare. Platon şi Aristotel au ţinut prelegerile în grădinile create pe lângă şcoli, iar în grădina publică "Olimpia" din Pelopones se desfăşurau celebrele jocuri olimpice.

Armonia elementelor artificiale cu cele naturale constituie un exemplu de felul în care arta continuă şi perfecţionează natura. Grecii au combinat reuţit plantele (arbori, arbuşti) cu arhitectura severă a construcţiilor mici din grădini (chişcuri, pavilioane, tunuri, bazine).

Daniela URSU

Ştiaţi că...

• Francezii pronunţă 350 de silabe pe minut?

În urma unui studiu, s-a constatat că viteza francezilor privind pronunţia este urmată îndeaproape de japonezi, care pronunţă 310 silabe pe minut, pe când băştinaşii Polineziei, Micronezei şi Melaneziei, rostesc doar 50 de silabe în decurs de un minut.

Englezii emit 220 de silabe pe minut, iar americanii - deşi vorbesc aproximativ aceeaşi limbă, doar 150 - 170 de silabe pe minut.

NATURA ŞI OMUL Publicaţie editată de MUZEUL JUDEŢEAN DE ŞTIINŢELE NATURII PRAHOVA

Apare sub îngrijirea unui colectiv de specialişti coordonat de Emilia IANCU, Director al Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

Redactor şef: Roxana MANOLACHE
Adresa redacţiei: Str.Sbt. Erou Călin Cătălin nr.1 - Palatul Culturii - Ploieşti, 2000, jud.Prahova
Tel.:044-123719; Fax:111970

Tipărit la EDITURA BIOEDIT a Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

https://biblioteca-digitala.ro